

Година спілкування з профорієнтації на тему «Справа твого життя».

Сирота Л.О. класний керівник

Професіоналізм – це гарантія працевлаштування на роботу.

Сьогодні ми живемо в країні, яка відкриває перед молоддю необмежені можливості для набуття будь-якої професії. А людина в свою чергу може звеличити будь-яку професію, освітлюючи її вогнем своєї творчості, свого дерзання та майстерності. Саме тому потрібно добре усвідомлювати як важливо обрати професію до душі, щоб вона не стала тягарем, а задоволенням.

**«Якщо ви вдало оберете професію
і докладете до нього душу,
то щастя саме знайде вас». Ч.Дарвін.**

Мета: Формувати в учнів свідоме ставлення до вибору майбутньої професії; навчати аргументовано відстоювати власну думку, розвивати мислення; виховувати свідоме ставлення до навчання, розуміння його необхідності в житті, почуття обов'язку перед батьками, викладачами та державою; виховувати в учнів впевненість, культуру спілкування, повагу до думки співбесідника.

Обладнання:

портрет Сократа, вислів І.Франка, виготовлені учнями вироби технічної творчості, прислів'я, вислови відомих людей.

Хід заняття.

На дошці

прикріплені портрет Сократа та вислів І.Франка, під ним написана тема заходу: «Справа твого життя».

Викладач. Доброго

дня шановні учні та гості! Я та мої вихованці просимо дозволу на годину вашого життя. За цей час ми разом з вами спробуємо зазирнути у світ професій. Якби я говорила з дітьми, то, напевно побудувала б свою роботу у пізнавальному ракурсі шляхом монологу. Але ж я маю справу з дорослими людьми, із вами, хто вже визначився в багатоликому світі професій. Тому наша година спілкування матиме різні моменти: діалоги та монологи. Отож, давайте налаштуємося на плідну співпрацю. Зовсім не випадково ви бачите на

дощі портрет відомого мислителя Сократа. Саме у формі Сократівської бесіди ми проведемо нашу виховну годину. Основні вимоги бесіди – **думка, слово, логіка**. Багато століть тому відомий мислитель Сократ збирав разом своїх учнів, щоб обговорювати різні проблеми. Говорили переважно учні, Сократ же ставив їм питання і поєднував думки логічними зв'язками. Чого прагнув відомий мислитель, спитаєте ви? Навчити своїх учнів мислити і висловлювати правдиві думки.

На дощі перед вами записані правила Сократівської бесіди:

- 1. Не можу мовчати.*
- 2. Поважаю співбесідника.*
- 3. Мій одногрупник мені друг, але істина дорожча.*
- 4. Заговори, щоб я тебе почув.*

Перейдемо до обговорення теми, заради якої ми тут сьогодні зібралися. Майже три роки тому назад ви, учні, зробили свій перший відповідальний та самостійний крок: обрали одну з робітничих професій нашого ліцею - Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва.

(Презентація професії «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва».)

Світ професій – складний та захоплюючий. Зорієнтуватись в ньому інколи дуже важко. Усім людям властиво планувати своє життя, вирішувати багато питань, пов'язаних з вибором професії. Знайти свою дорогу в житті – дуже нелегко. Одні обирають її для себе ще з дитинства, інші все життя шукають та не знаходять. Одні з юних літ вчаться переборювати труднощі, які трапляються на шляху до мети, і переборюють їх. Інші, навпаки, всіляко намагаються оминати ці труднощі. Сьогодні ми живемо в країні, яка відкриває перед молоддю необмежені можливості для набуття будь-якої професії. А людина, в свою чергу, може звеличити будь-яку професію, освітлюючи її вогнем своєї творчості, свого дерзання та майстерності.

Чарльз Дарвін казав: «якщо ви вдало оберете труд і докладете до нього душу, то щастя саме знайде вас.» Посудіть самі, щодня людина проводить до восьми годин на день на своєму робочому місці, або ж виконує те, чого вимагає обрана професія, чи не так? Кілька годин ранкової зорі та кілька годин вечірньої неймовірної втоми припадають на активну фазу доби, а далі її продовжує пасивна - сон. Зробивши оцей найпростіший аналіз порівняння часових відрізків доби, маємо добре усвідомити, як важливо обрати професію до

душі , щоб вона не стала тягарем, а задоволенням. Тоді й вислів: «**На роботу як на свято**», - набуде реального сенсу.

Питання: Скажіть, будь-ласка, а що вам потрібно для того, щоб ви вважали своє життя яскравим?

Відповіді:

- Трудова діяльність, яка приносить матеріальне і моральне задоволення.
- Я погоджуюсь, але хочу сюди додати ще друзів, родину та любов.
- А я б доповнив все це ще й повноцінним відпочинком.

Отже, ці фактори ви вважаєте для себе важливими.

Готуючись до виховної години я просила вас поміркувати над темою : «Моя майбутня професія Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва». Я знаю, що ви готували свої роздуми і зараз ми з задоволенням послухаємо їх.

1. Усім людям мого віку властиво планувати своє життя, вирішувати багато питань пов'язаних з вибором професії. Ким стати? Чи залишитись у власному селі , місті, чи поїхати кудись? Це дуже нелегко знайти свою дорогу в житті. Якщо чесно, то на мій вибір робітничої професії багато в чому вплинув мій батько. Саме він ще змалку привчав мене любити та поважати роботу на землі навчав першим практичним навичкам роботи на тракторі. «Земля – наша годувальниця», – часто каже він... І кому як не нам , жителям села, розуміти це краще. Мені подобається моя майбутня професія, вважаю свій вибір правильним. Щодня вдосконалююсь, та навчаюсь новому. Вважаю, що основні складові моєї професії – терпіння, досвід, талант та бажання працювати на землі. Бо ж яка красива земля, до якої людина приклала свій розум і серце і яка ж красива людина в праці!

2. Свої роздуми я почну з народної мудрості: «Земля на зерняткові стоїть». Бо саме на колосках, звичайних і водночас дивовижних, з віку в вік трималась людська доля . Сотні тисяч слів у нашій мові, але першими за важливістю є Україна, народ, праця, хліб. Без хліба люди сироти, а земля – страдниця. І, навпаки, земля - наше багатство, наша щедра годувальниця, коли вона в бережливих та добрих руках господаря. Особисто мені дуже подобається обрана мною професія. Вона має безпосереднє відношення до землі. Сподіваюсь, що наполеглива праця зробить з мене майстра своєї справи.

3. На мою думку, у сучасному сільському господарстві професія «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» є найбільш поширеною і найнеобхіднішою, так як від неї

залежить насиченість ринку продуктами харчування, економіка і зміцнення держави, відродження села. Тракторист – це кваліфікований робітник: він і орач і машиніст, який вміє працювати на основних сільськогосподарських машинах, і слюсар з ремонту машин і устаткування. Тракторист – це спеціаліст – який володіє широкими технічними знаннями та професійними навичками. Мені більше до душі заняття у слюсарній майстерні. Я люблю лагодити машини та устаткування. Після закінчення ліцею бажаю працювати на СТО.

4. Рідна земля! Коли ми вперше пробуємо осягнути її безмежжя, коли серцем відчуваємо радість зустрічі з нею? То було не вчора, не сьогодні. То, мабуть, відбувалось щодня, всі роки прожиті нами. Пізнання рідної землі починається з першого кроку, з першого вимовленого слова... Пригадую той день, коли ми простували в юрбі дітей до широко відчинених дверей. Тоді на порозі нас стрічала перша вчителька. Хіба можна забути її щирі посмішки! Пам'ятаю вона сказала: «Добрий день, діти!» Відтоді промайнув не один добрий день. І от настала пора самому виходити у світ широкий, пробувати свої крила. Україна – єдина, і проблеми людей однакові, де б вони не жили, – це хороша робота, доступні ціни, повага до кожної особистості, відсутність корупції, доступність якісної освіти та охорони здоров'я. Я вірю у велике та світле майбутнє нашої держави, а моя майбутня професія «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» обов'язково допоможе відродженню та швидкому розквіту українського села, моєї рідної Батьківщини. Бо кожна людина, на мою думку, починається з любові до землі. А той, хто обирає професію за принципом «ця професія модна, перспективна – іду туди, а це професія застаріла, вона мені не потрібна», ніколи не буде хорошим спеціалістом своєї справи, і праця для нього буде не насолодою, а тягарем. Отож, друзі, шануймо землю, сідлаймо сталевих коней, ведімо степові кораблі! Любімо працю і праця віддячить нам сторицею. Праця і тільки праця возвеличить нас, підніме до нових висот.

5. Між високими горами, мальовничими лісами,
Є красиве село – Білки зветься воно.
Відзначається тим, що ліцей є у нім,
Багато професій вам, допоможуть вивчити там.
А для тих, хто обрав нашу – честь та слава друзі вам.
Правлю я стальним конем, землю орю вправно,
Біля річки гострим плугом піднімаю чорнозем.
В верболозах, у лугах, тихо плескоче вода,
А за мною йде безкрая стрічкою чорною борозда.
Сію я, траву кошу, сіно фермам підвожу,

Кінь стальний мій завжди чистий –

Знають справу трактористи!

Викладач. Хочу наголосити, що всі ви, учні, у своїх роздумах звертали велику увагу на працелюбність. Із раннього дитинства, відколи ви себе пам'ятаєте, вам доводиться спостерігати, як працюють ваші батько та мати. Щоденно ходять на роботу в державне чи приватне підприємство або установу, клопочуться по господарству, забезпечують родину, усьому дають лад – і так увесь вік.

Як бачимо праця - це основа людського життя. Людина старіє відходить у інший світ, а її труд залишається дітям, онукам, правнукам... Усе, що ми маємо: їжу, одяг, затишок рідного дому і криницю на обійсті, міста і села, храми і хлібні ниви, - створено працею людини. «Хто не працює – той не їсть», - каже народна мудрість, і цим самим підкреслюється, що кожен зобов'язаний трудитися. І чим плідніше людина працює, тим досконаліші творіння її рук та розуму.

Але, вміння та досконалість не приходять самі собою, їх потрібно набувати старанно навчаючись.

Ваш вік – це саме час для навчання, розвитку здібностей та талантів. Великий український поет І.Франко писав:

Хто в першій чвертині життя знання не здобув,
А в другій чвертині життя добра не здобув,
А в третій чвертині життя хто чесним не був,
Той скаже в четвертій : «Бодай я на світі не був».

«Навчання – світло, а невчення – пільма», - каже народна мудрість. Ви вже давно зрозуміли, що навчання це важка праця, вона потребує багато часу, сили волі та наполегливості. Учні, які не мають сили волі, натрапивши на труднощі, не можуть мобілізувати свої сили на їх подолання, вони втрачають віру в себе, гірше вчаться. Деякі учні працюють епізодично: вивчають один –два параграфи чи твори, навіть, отримують високі оцінки і на деякий час перестають вчитися, а в знаннях – прогалина. От наприклад, якби хлібороб працював у полі, коли йому захочеться. Скажімо, захотів – виорав землю, засіяв, а тоді не захотілося - не висапав, не виорав бур'янів. Прийшла пора збирати врожай, з'явилося бажання, але... збирати нічого. Який висновок?

Учні.

- Щоб праця була результативною, потрібно трудитись систематично, робити все вчасно та якісно.

- У науці все взаємопов'язане і, навчаючись уривками, час від часу, не здобудеш високих знань ані хороших навиків.

Викладач.

Не

сприймайте працю як важку повинність, а пам'ятайте, що навчання принесе вам радість пізнання, відкриття невідомого і підніме вас на вищий рівень розумової культури. Бо не дарма в народі кажуть:

- Здобудеш освіту – побачиш більше світу.
- Хто знання має , той і мур ламає.
- Вчена людина – видюща і на все тямуща.
- Знання в щасті прикрашає , а в нещасті утішає.
- Дай синові розум , а не багатство.

Навчання – це ще й ваш обов'язок перед державою. Усі ви - діти своїх батьків і діти України, її громадяни та майбутні господарі. Вам належить забезпечувати її процвітання, її міжнародний авторитет. Щоб виконати цю роль, вам потрібна висока освіченість, уміння працювати на сучасному рівні, загальна культура. А все це можна здобути лише наполегливим, сумлінним навчанням. Отже, вчитися – це не лише особиста справа кожного, а й обов'язок перед батьками, перед усім народом, перед Україною.

Питання: Як ви гадаєте, якими якостями повинна володіти людина, щоб досягти успіху у роботі?

Учні:

- **Талант.**

«

Талант розвивається із почуття любові до справи , можливо, навіть, що талант по суті своїй – і є любов до справи, до процесу роботи.» - стверджував *Максим Горький*.

Цілеспрямованість

« Май мету усього життя, мету для відомої епохи твого життя, мету для відомого часу, мету для року, для місяця, для тижня, для дня і для години, навіть, для хвилини...» - закликав *Лев Толстой*. -

Працелюбність

«Я взагалі

не вірю в одну лише рятувальну силу таланту без копіткої роботи. І після успіхів, достатніх для того, щоб запаморочити голову найстійкішій молодій людині, я продовжував навчатися у кого лише можна було, і працював, працював, працював...»- казав *Федір Шаляпін*.

Викладач. Мені до вподоби ваше розуміння важливості таких якостей як Талант, Цілеспрямованість та Працелюбність. Бо ж визначити власну долю, зрозуміти себе, свої зацікавленості, залишитись відданим своїй меті і праці – це найбільше щастя для людини. Визначити мету усього життя – завдання не з легких. Для цього, напевне, потрібно відповісти на запитання: «Що я робитиму найближчим часом?» Відповідь на нього і буде першим кроком до цієї мети.

Юність – пора мрій та сподівань. Добре, якщо ці чудові можливості залишаться з вами на все

життя. Але, як правило, у реальному житті нас часто спіткають розчарування, невдачі. Це може торкнутись і обраного життєвого шляху – професії, яка, на вашу думку, мала розкрити вашу особистість і ваші здібності. Справа, що спершу, у мріях, здавалась цікавою, приємною і тому простою, раптом перетворюється на копіткий щоденний і подекуди важкий труд. Тож треба бути готовим, щоб прийняти труднощі і вдруге відчути, що обрана вами професія – дійсно ваша доля.

Хочу задати вам ще одне питання : «Як ви вважаєте, яка з професій найважливіша?»

Учні. - Всі професії на світі важливі та потрібні.

Викладач. Я також погоджуюсь з вами, але коли я задала це питання своїй бабусі вона відповіла, що бачить триєдину важливість трьох головних професій, бо від них залежить життя і наша мудрість у цьому світі. Здогадуєтесь які професії назвала моя бабуся?

Учні.

– Лікар, вчитель та хлібороб. Не знаю чи об'єктивне твердження моєї бабусі, але у тому, що вчитель – професія важлива, вже сумніву не має. Лікар – піклується про основу основ – життя. А хлібороб? Як каже моя бабуся: «А що ми без хліборобів варті?»

І ось, зовсім недавно я натрапила на дуже цікавий вірш. Послухайте його уважно і вдумайтесь в слова.

Вже сивий - пресивий Максим, помираючи,
Синам, як дубам, залишив багатство...
Найстаршому – срібні карбованці – гривні,
Середньому коні – усі буйногриві,
Найменшому Йванові, майже дитині, -
Щось дуже важливе у кованій скрині.
Сини поховали багатого мудрого батька,
Та й думати стали, як жить-поживати. -
Де золото батькове? – каже найстарший глухо. -
У кованій скрині, - говорить похмуро другий. -
Можливо, - це Йванко братам своїм милим, -
Розкриємо скриню і все те поділим?
Сокиру узяли й щосили раз по заліззю,
Ще вдруге і втретє – і от відчинилося віко.
Дивується старший : - Сама пшениця.
Всміхається другий: - Курям згодиться.

Іванові ж очі засяяли молодю: «Ви гляньте: пшениця горить, як золото!»

Сини пом'янули Максима, а потім із хати,

Пішли свої власні дороги у світі шукати.

- Срібло моє золотом стане, - старший хвастає.

Озолочуся, - сказав середній, - гривастими.

Найменший до воликів:- Гей, мої сиві.

І сіє пшеницю на батьківській ниві.

Срібло чомусь незабаром в ціні упало;

Гривастих задарма підступний забрав баришник...

Приїхав найстарший: - Іванку, лихо!

Приїхав середній : - Іванку, горе!

І каже Іван братам на втіху: - Не загинемо.

Золота в мене – гори.

На ниву повів: там хвиль золотих без ліку

В комору повів: там золота повні засіки!

За стіл посадив: там золото – хліб пшеничний!

О мудрість Максима! О скарб заповітно-вічний.

Шановне товариство! Час години-роздуму збігає до кінця. Я впевнена, що вона для вас не пройшла даром. Ми, викладачі ліцею, на своїх уроках здійснюємо також для вас профорієнтацію. Ми даємо змогу дізнатись про величезну кількість професій і про важливість обраної вами майбутньої професії.

Отож, робіть для себе висновки, а всі крапки розставить життя.

Учні.

- Хтось відкриває для нас нові зорі,

- Хтось шукає мудрі закони,

- Борознить хтось моря, океани,

- Хтось пильнує сірі екрани.

- Сорти пшениці виводить вчений .

- А хтось змальовує світ наш зелений.

- Комусь до вподоби в житті мандрувати.

- А хтось ще не вирішив, ким йому стати.

- Пробирав те, і пробував друге.

- Допомагали друзі й подруги.
 - Батько і мати своє диктували.
 - Навіть знайомі напевне вже знали,
 - Що нас чекає в освітньому плані...
 - А я ніяк не визначуся: то за гуманітарні вхоплюся,
 - То математика вже до вподоби,
 - То бактерії і мікроби.
 - То техніка на перше місце стала.
 - То англійська престижною стала.
 - Все. На більше мене не стало.
 - Я найбільше, друзі, боюся,
 - Що так ніколи й не визначуся.
 - Пішов за порадою до дідуся.
- Дідусь посміхнувся. Усмішка з хитриною:
- Добре б, онуку, щоб став ти Людиною!